

Til lovforslag nr. L 38. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 3. maj 1990

Betænkning

over

Forslag til lov om folkeafstemning om flygtninge

[af Knud Lind (FP) m.fl.]

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren og socialministeren, som disse har besvaret skriftligt. Spørgsmål og svar er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem) lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet stillede ændringsforslag vedrørende den ændrede dato for afholdelse af folkeafstemning (Valdemarsdag), idet mindretallet bemærker følgende:

Fremskridtspartiets lovforslag om en folkeafstemning om flygtninge er blevet mere og mere aktuelt siden fremsættelsen. Det er Fremskridtspartiets indtryk, at danskernes holdning til udlændinge er blevet skærpet betydeligt, og at politikerne på Christiansborg bør benytte lejligheden til at spørge befolkningen om dette meget ømtålelige problem.

Det er Fremskridtspartiets indtryk, at der er en afgrund til forskel mellem de holdninger, som flertallet på Christiansborg lægger for dagen, og den holdning, der er i den danske befolkning. Det er synd for de virkelige flygtninge, at folketingsflertallet igennem en dårlig udlændingelov med diverse familiesammenfø-

ringsregler m.v. får pisket et fremmedhad frem i den danske befolkning.

Fremskridtspartiet må give Venstre ret, når partiet i sit debatoplæg om udlændinge i Danmark på side 24 skriver:

»Den omstændighed, at danske myndigheder slet ikke er i stand til at stoppe flygtningestrømmen, rejser spørgsmålet, om ikke der bør arbejdes på et politisk flertal for en bedre styring af flygtningestrømmen.«

Opbringningen af det tyske fartøj ved Hyllekrog Fyr med 30 illegale libanesiske flygtninge vidner om, at Venstres ønskede styring er gået helt tabt og er blevet afløst af en højt betalt menneskesmuglerindustri.

Folketinget bør lytte til befolkningen i stedet for det hykleri, som f.eks. partiet Centrum-Demokraterne i dag fremviser fra talerstolen, samtidig med at man i bladet *Danskeren*, nr. 1, februar 1990, kan læse, at det tidligere folketingsmedlem for Centrum-Demokraterne, kommunalbestyrelsesmedlem og folketingskandidat Herluf Rasmussen, der tidligere var aktiv modstandsmand og sabotør i Bopa, nu vil deltage i den offentlige debat og samtidig være kontaktperson for Den Danske Forening i sit område.

Herluf Rasmussen skriver bl.a. følgende:

»For mig er der ingen tvivl om, at et pres fra vælgerne og en erkendelse af, at størsteparten af den danske befolkning ønsker klar besked, vil tvinge politikerne til at løse op for en debat i partiernes ledelser, men også blandt partiernes repræsentanter i Folketinget.«

Fremskridtspartiet håber selvfølgelig, at Centrum-Demokraterne med en sådan appel i ryggen kan stemme for lovforslaget.

Bemærkninger

Ændringsforslag

Til nr. 1

Af et *mindretal* (FP):

Til § 1

1) Datoen »Tirsdag den 21. november 1989« ændres til: »Fredag den 15. juni 1990«.

På grund af den lange behandlingstid i Retsudvalget (herunder besvarelse af stillede spørgsmål) har forslagsstillerne set sig nødsaget til at ændre datoen for folkeafstemningen til Valdemarsdag 1990, som i øvrigt vil være en passende dag for en sådan folkeafstemning.

Grethe Fenger Møller (KF) fmd. Fischer (KF) Helge Adam Møller (KF) Bjørn Elmquist (V)

Inge Dahl-Sørensen (V) Knud Lind (FP) Kirsten Lee (RV) Nør Christensen (CD)

Inger Stilling-Pedersen (KRF) Erling Christensen (S) Ole Espersen (S) Søren Hansen (S)

Torben Lund (S) Lissa Mathiasen (S) Carsten Andersen (SF) Leif Hermann (SF)

Ebba Strange (SF) nfmd.

Udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes besvarelse heraf

Spørgsmål:

1. Idet der henvises til Ole Espersens ordførertale ved 1. behandling af lovforslaget bedes ministeren oplyse følgende:
 - a) Hvor mange arbejdspladser optager flygtningene her i Danmark?
 - b) Hvor mange arbejdspladser skaffer flygtningene her i Danmark?
 - c) Hvor mange asylansøgere kommer til den danske grænse i forhold til befolkningstallet i Danmark og i forhold til, hvor mange der kommer til andre vesteuropæiske landes grænser?
 - d) Hvor stor en procentdel udgør de udenlandske statsborgere af befolkningen i Danmark sammenholdt med procentdelen af udenlandske statsborgere i forhold til befolkningen i andre vesteuropæiske lande?
 - e) Det bedes procentvis oplyst, hvor mange familiesammenføringer der vedrører henholdsvis flygtninge her i landet og danske statsborgere.
2. Idet der henvises til Kirsten Lee's ordførertale ved 1. behandling bedes følgende oplyst:
 - a) I hvor mange af de 1.200 tilfælde, hvor flygtninge fik tilladelse til familiesammenføring, skete der rent faktisk indrejse?
 - b) I hvor mange af de resterende 5.800 tilfælde, hvor udlændinge fik tilladelse til familiesammenføring, skete der rent faktisk indrejse og hvor mange af tilfældene optræder mere end én gang i statistikken?

Svar:

ad 1 a):

Arbejdsmarkedsstyrelsen har over for Justitsministeriet oplyst, at man alene vil være i stand til at angive, hvor mange flygtninge der er tilmeldt Arbejdsformidlingen som arbejdssøgende. Så vidt vides registreres det ingen steder, hvor mange flygtninge der er i aktivt erhverv.

ad 1b):

Det må antages, at der i øjeblikket skønsmæssigt er beskæftiget 550-600 årsværk med asyl- og flygtningespørgsmål i Justitsministeriet, Flygtningenævnet, Direktoratet for Udlændinge, politiet og Dansk Røde Kors.

Socialministeriet har oplyst, at antallet af beskæftigede i Dansk Flygtningehjælp efter den budgetterede lønsom for 1990 svarer til 708,7 fuldtidsbeskæftigede, og at antallet af beskæftigede i Socialministeriets departement, som beskæftiger sig med flygtningespørgsmål, svarer til ca. 4 fuldtidsbeskæftigede.

Indenrigsministeriet har oplyst, at det ikke er muligt at besvare spørgsmålet for så vidt angår antallet af arbejdspladser i kommunerne. Til orientering kan det dog oplyses, at staten yder et tilskud til kommunernes merudgifter til særlige foranstaltninger for flygtninge og indvandrere på i alt 443 mio. kr. i 1990.

Der foreligger ikke en samlet oversigt over antallet af personer, som beskæftiger sig med flygtningespørgsmål i den offentlige administration (staten, amtskommunerne, kommunerne). Spørgsmål med relation til flygtninge behandles i en række ministerier. Ud over Justitsministeriet og Socialministeriet drejer det sig navnlig om Udenrigsministeriet, Indenrigsministeriet, Undervisnings- og Forskningsministeriet, Arbejdsministeriet, Kulturministeriet og Boligministeriet.

ad 1 c):

I 1989 indrejste 4.588 spontane asylansøgere her til landet, mens 1.276 asylansøgere blev nægtet indrejse, heraf 137 personer i Københavns Lufthavn i Kastrup.

Indbyggerantallet i Danmark udgjorde den 1. januar 1989 5.129.778 personer. Det samlede antal asylansøgere, der kom til den danske grænse, udgjorde således ca. 0,1 pct. af befolkningen.

De seneste officielle tal for antallet af indrejste (spontane) asylansøgere, som Justitsministeriet er bekendt med for en række vesteuropæiske lande, vedrører 1988. For 1989 er Justitsministeriet kun i besiddelse af foreløbige tal. Tallene er således:

	1988	1989 (foreløbige)
Belgien	4.458	—
Frankrig	34.253	ca. 60.000
Vesttyskland ..	103.076	121.318
Sverige	19.595	28.942
Norge	6.602	ca. 4.300
Finland	64	—
Schweiz	16.726	24.425
Grækenland ..	7.470	—
Holland	7.486	13.898

Justitsministeriet er ikke bekendt med antallet af asylansøgere, der er blevet nægtet indrejse i de forskellige vesteuropæiske lande.

ad 1 d):

Ifølge oplysning fra Danmarks Statistik udgjorde antallet af udenlandske statsborgere i Danmark pr. 1. januar 1990 150.644 svarende til ca. 2,9 pct. af befolkningen.

Justitsministeriet er ikke i besiddelse af tilsvarende oplysninger vedrørende andre vesteuropæiske lande.

ad 1 e):

I 1989 blev der i alt givet tilladelse til familiesammenføring til ca. 8.000 personer. Af disse var der for ca. 1.800 personers vedkommende tale om familiesammenføring med en herboende flygtning. I ca. 2.800 tilfælde var der tale om familiesammenføring med en dansk/nordisk statsborger.

ad 2 a):

Direktoratet for Udlændinge fører ikke statistik over, hvor mange af de personer der får tilladelse til familiesammenføring der rent faktisk indrejser her i landet. Det er imidlertid direktoratets erfaring, at langt den overvejende del senere indrejser, selv om det i visse tilfælde kan være nogen tid, blandt andet som følge af problemer med udrejsen fra hjemlandet.

ad 2 b):

De tal, som Direktoratet for Udlændinge kan oplyse vedrørende familiesammenføring, er baseret på antallet af afgørelser. Det kan derfor ikke udelukkes, at en person kan optræde flere gange i statistikken, f.eks. hvis vedkommende får opholdstilladelse på grund af flere på hinanden følgende ægteskaber. Det vil dog efter direktoratets opfattelse alene være i meget få tilfælde, at en person således optræder mere end én gang i årsstatistikken.

Udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes besvarelse heraf

Spørgsmål:

Ministeren bedes tilstille udvalget Socialministeriets notat af 18. august 1989: »Hovedtal om flygtninge« (5. kt., j.nr. 4891-10).

Svar:

Ovennævnte notat vedlægges.

SOCIALMINISTERIET

Hovedtal om flygtninge

1. Socialministeriets udgifter til flygtninge

	1988 mio. kr.	1989 mio. kr.	FFL 90 1990 mio. kr.
Dansk Flygtningehjælp	593	539	531
– heraf kontanthjælp	299	283	273
Kommunale udgifter efter bistandsloven, 100 pct. statsrefusion	780	1.019	1.180
– heraf kontanthjælp	702	917	1.062
ICM	4	6	6
I alt	1.377	1.564	1.717
– heraf kontanthjælp	1.001	1.200	1.355

Note:

1) Tallene for 1989 og 1990 er skøn. Der er forudsat en skønnet tilgang på 4.000 flygtninge i 1989 og på 3.000 i 1990.

2) Antallet af beskæftigede i Dansk Flygtningehjælp svarer i 1989 til ca. 762 fuldtidsbeskæftigede.

2. Statslige udgifter i alt til flygtninge

De samlede statslige udgifter til flygtninge er på FL 1989 opgjort til 2,4 mia. kr. i 1989. I vedhæftede tabel er udgiften specificeret nærmere.

hvor der ikke ydes statsrefusion (administration, undervisning m.v.).

Der ydes imidlertid kommunerne et særligt bloktilskud, der fuldt ud skulle dække merudgifter på disse områder. Beløbet er i 1989 2.600 kr. pr. indvanderer/flygtning + yderligere 12.100 kr. pr. 6–16 årig.

3. Kommunernes udgifter i øvrigt

Der findes ingen samlet opgørelse over kommunernes udgifter til flygtninge på områder,

4. Antal flygtninge

	1987	1988	1989	FFL 90 1990
Tilgang af flygtninge til Dansk Flygtningehjælp	4.200	3.900	4.000	3.000
Flygtninge udgået fra Dansk Flygtningehjælp til kommunerne	4.900	7.700	3.600	4.200

Det samlede antal flygtninge, som Danmark har modtaget, anslås til ca. 40.000 siden opstanden i Ungarn i 1956.

Flygtninge m.v. i Danmark pr. 1. januar

1989:

flygtninge (ca.) 29.100 = 0,6 pct. af befolkn. fra 3. lande (ekskl. flygtninge) 58.200 = 1,1 pct. af befolkn.

3. lande er lande uden for Norden, EF og Nordamerika.

3. Familiesammenføring

Der råder i den offentlige debat nogen forvirring omkring tal for familiesammenføring. Årsagen er især, at de tal Direktoratet for Udlændionge offentliggør, er en afgørelsesstatistik, der ikke siger noget om, hvorvidt/hvornår den pågældende indrejser, og hvor der kan være truffet flere afgørelser vedrørende den samme person (som f.eks. både kan optræde under familiesammenføring og under anerkendte flygtninge, idet en del af de familiesammenførte efterfølgende søger og ofte får flygtningestatus).

Heroverfor er der de tal, som Dansk Flygtningehjælp oplyser, og som er baseret på det antal familiesammenførte, der faktisk indrejser. Det er kun Dansk Flygtningehjælp, der re-

gistrerer, om tilladelser til familiesammenføring til herboende flygtninge resulterer i at de pågældende faktisk indrejser.

Tallene for 1988:

familiesammenføringstilladelser:

- ca. 1.200, hvor den herboende er flygtning
- ca. 5.800, herboende ej flygtning

Indrejste:

- ca. 700, hvor den herboende er flygtning.

Dansk Flygtningehjælp har for perioden 1984 til medio 1989 opgjort det indrejste antal familiesammenføringer til herboende flygtninge til ca. 3.400. I samme periode fik ca. 24.200 flygtninge asyl, dvs. at 100 flygtninge er efterfulgt af 14 familiesammenføringer. Tallet må tages med betydeligt forbehold, da den betragtede periode er meget kort. Tallet synes dog at give et helt andet billede end tallene fra Ishøj, vedrørende tyrkiske indvandrere.

Tabel 1: Oversigt over statens udgifter til flygtningemål i 1988 og 1989

	Regnskab 1988 (inkl. anvendelse af Finansmini- steriets flygtninge- reserve)	Budget 1989
	----- Mio. kr. -----	
Udgifter i asylfasen Justitsministeriet	138,5	26,6*
Udgifter til integrationsforløb under Dansk Flygtningehjælp, Socialministeriet	593,3	440,1*
Udgifter i forbindelse med undervisning af flygtninge, Undervisningsministeriet	112,0	66,2
Udgifter til arbejdsmarkedsuddannelser og -formidling, Arbejdsministeriet	68,5	ca. 80,0
Udgifter i perioden efter integrationsforløbet		
- Kontanthjælpsydelse, Socialministeriet	763,8	885,0
- Boligyldelse og boligsikring, Boligministeriet	38,0	38,0
Udgifter til internationalt flygtningearbejde		
- Udenrigsministeriet	287,5	ca. 290,0
- Socialministeriet	3,5	5,1
Finansministeriets flygtningereseve	-	600,3
I alt	2.005,1	2.431,3

* Beløbene vil - via Finansministeriets flygtningereseve - kunne blive forhøjet i løbet af 1989.